

НАСЕЛЕНИЕ И ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ В ОБЛАСТ ВРАЦА ПРЕЗ 2017 ГОДИНА

Брой и структура на населението

Текущата демографска ситуация в областта се характеризира с продължаващо намаляване и застаряване на населението и задържащо се високо равнище на общата смъртност.

В резултат на демографските и емиграционните процеси в края на 2017 г. изчисленото постоянно население на област Враца е 165 645 души. В сравнение с предходната година то намалява с 3 082 души, или с 1.8%.

В общия брой на населението жените са повече (50.8%), или на 1000 мъже се падат 1 033 жени.

Към 31.12.2017 г. в градовете живеят 96 907 души, или 58.5% от населението на областта, а в селата е 68 738 души (41.5%).

Към 31.12.2017 г. най-голям брой население е съсредоточен в община Враца - тук живеят 65 185 лица, или малко над 39% от общият брой за областта. В сравнение с края на 2016 г. броят на населението в община Враца намалява със 720 души, или с 1.1%.

Най-малка по брой на населението е община Хайредин, в която живеят 4 354 лица, или 2.6% от общото население на област Враца.

В областния център град Враца в края на годината живеят общо 53 120 лица, от които 25 586 мъже и 27 534 жени. В сравнение с 2016 г. населението на града намалява с 450 лица, или с 0.8%.

Фиг. 1. Население към 31.12 по години

(брой)

Години	Област Враца	Община Враца	Град Враца
2011	184 662	72 877	59 700
2012	181 574	71 708	58 856
2013	178 395	70 395	57 771
2014	175 169	69 100	56 517
2015	172 007	66 788	54 150
2016	168 727	65 905	53 570
2017	165 645	65 185	53 120

Продължава процесът на застаряване на населението, който се изразява в намаляване на относителния дял на децата до 15 години и увеличението на дела на лицата на 65 и повече навършени години.

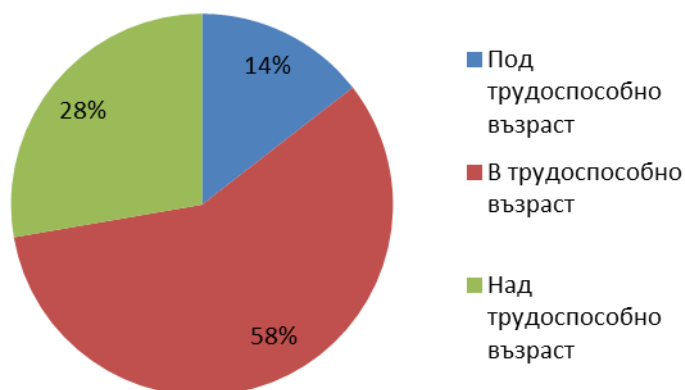
В края на 2017 г. лицата на 65 и повече навършени години са 39 560, или 23.9% от населението на областта. В сравнение с 2016 г. делът на населението в тази възрастова група нараства с 0.3 процентни пункта. Относителният дял на жените на възраст над 65 години е 59.2% от общото население на съответната възраст, а на мъжете - 40.8%.

Застаряването на населението води и до повишаване на неговата средна възраст, която в края на 2017 г. достига 45.5 години. В градовете тя е 43.9 години, а в селата - 47.6 години. Процесът на остаряване е по-силно изразен сред жените отколкото сред мъжете. Тази разлика се дължи на по-високата смъртност сред мъжете и като следствие от нея - по-ниска средна продължителност на живот при тях.

Броят на столетниците в областта е 6 - 2 мъже и 4 жени. Пет от тях живеят в селата, а само един живее в града.

Тенденцията на застаряване на населението довежда до промени в неговата основна възрастова структура - под, във и над трудоспособна възраст. Населението в трудоспособна възраст към края на 2017 г. за област Враца е 95 713 души, или 57.8% от цялото население. Над трудоспособна възраст са 45 939, или 27.7%, а под трудоспособна възраст – 23 993, или 14.5% от населението в областта.

Фиг. 2. Възрастова структура на населението

Раждаемост

През 2017 г. в област Враца живородените деца са 1 320. В сравнение с предходната година броят на живородените деца е намалял със 133. Коефициентът на раждаемост¹ е 7.9‰ (за страната – 9.0‰). В сравнение в Северозападния район, само в област Плевен коефициентът е по-висок и достига –8.6‰.

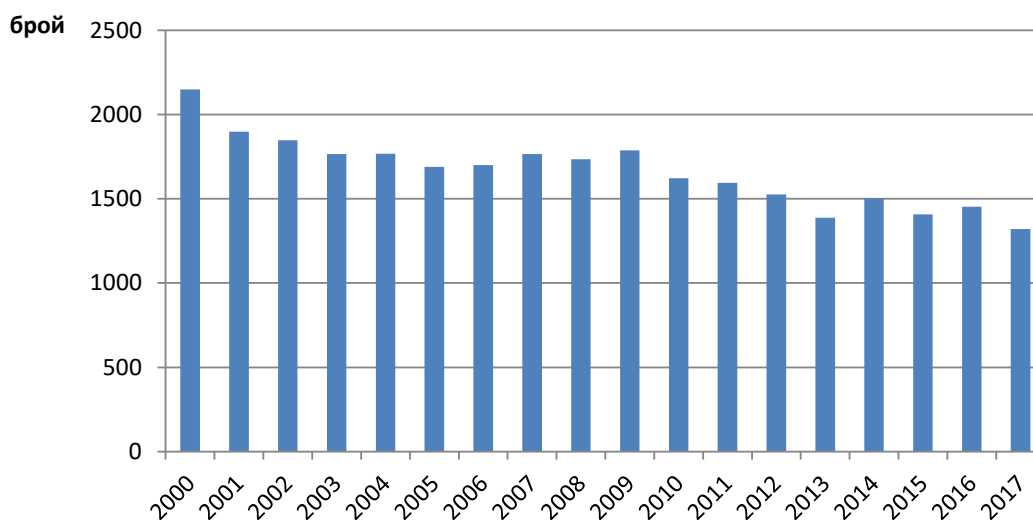
От всички живородени през 2017 г. 677 са момчета, а 643 – момичета, или на 1000 момчета се падат 950 момичета.

В градовете живородените деца са 748, а в селата - 572 деца, или на 1000 души от градското население се падат 7.7 живородени деца, а на 1000 души от селското население – 8.2 деца.

58.9% от ражданията са осъществени от жени на възраст между 20-29 години. Средната възраст при раждане на първо дете е 25.2 години. През 2017 г. средния брой живородени деца от една жена е 1.68. За сравнение през 2016 г. той е 1.77, а през 2001 г. - 1.41 деца.

От 1991-1992 г. започна да се формира тенденция на увеличаване на абсолютния брой и относителен дял на извънбрачните раждания. Техният относителен дял от 17.0% през 1991 г. нараства на 73.3% за 2017 година. Броят на живородените брачни деца в област Враца е 353 деца, а на извънбрачните е 967.

Фиг. 3. Живородени деца през периода 2000 - 2017 година в област Враца

¹ Брой живородени деца на 1000 души от средногодишния брой на населението през годината.

Смъртност

През 2017 г. нивото на общата смъртност продължава да е високо. Броят на умрелите е 3 359, от тях – 1 704 са мъже и 1 655 - жени. Коефициентът на обща смъртност¹ - 20.1‰. Смъртността сред мъжете е 20.7‰, а при жените – 19.5‰. С най-висока смъртност в страната са областите Видин - 22.7‰, и Монтана и Ловеч – по 21.1‰. В седем области смъртността е по-ниска от общата за страната, като най-ниска е в София (столица) - 11.6‰. По коефициент на обща смъртност област Враца се нарежда на шесто място в страната.

През 2017 г. в областта са починали 13 деца на възраст до една година, а коефициентът на детска смъртност е 9.8‰ (средният за сраната е 6.4‰). За сравнение, през 2001 г. коефициентът на детска смъртност за областта е бил 14.2‰, през 2005 г. – 12.4‰, а през 2016 г. – 4.8‰.

Естествен и механичен прираст

През 2017 г. в област Враца естественият прираст (разлика между живораждания и умирация) е отрицателен. Естественият прираст е минус 2 039 души, като при мъжете е минус 1 027, а при жените е минус 1012.

Механичният прираст (разлика между заселени и изселени) също има отрицателна стойност. В резултат на отрицателния механичен прираст, населението на областта е намаляло с 1 043 души, от които 550 са мъже и 493 са жени.

Враца е сред областите с най-голямо намаление на населението в резултат на отрицателния механичен прираст, измерено чрез коефициента на нетна миграция (-6.2‰)², заедно със Смолян (-10.3‰) и Ямбол (-6.4‰).

През 2017 г. 4 414 лица са се заселили в област Враца от други населени места в страната, а 5 457 лица са заявили промяна на своя настоящ адрес от областта в други области на Република България. През 2017 г. 1 054 души са заявили промяна на своя настоящ адрес от областта в чужбина, а лицата, които са сменили местоживеенето си от чужбина в област Враца са 325.

¹ Брой умрели лица на 1000 души от средногодишния брой на населението.

² Отношение на нетната миграция към средногодишното население през годината.

Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Информационна система „Демография” в Националния статистически институт. Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умирения, бракове, разводи, вътрешна миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението. Те се регистрират чрез документите образци ЕСГРАОН - ТДС: съобщение за раждане, съобщение за сключен граждански брак, съобщение за прекратен граждански брак, съобщение за смърт и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

Източник на данните за външната миграция са: Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението Образец ЕСГРАОН - ТДС: адресна карта за промяна на настоящ адрес; Националната агенция за приходите; Национален осигурителен институт; Министерство на вътрешните работи; Оценки на емиграционните потоци.

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области) и статистически райони по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживее на лицето. Броят и структурите на населението в края на 2011 г. са изчислени въз основа на получените резултати от проведеното към 01.02.2011 г. преброяване на населението и съответните изчисления за естествения и механичния прираст, получени от текущата демографска статистика за останалите единадесет месеца на годината. Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години. Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година.

Допълнителна информация относно методологията и данните за населението и демографските процеси е публикувана на интернет страницата на НСИ - <http://www.nsi.bg>.